

LIZARD HILL 2008

Conn Barrett & Annie Zuiderwijk

Conn Barrett monitoort sinds 1993 zandhagedissen op traject Witte Bergen in de duinen van Berkheide. Op een deel van zijn traject fotografeert hij wekelijks de hagedissen die actief zijn, dat is een duintje van minder dan een kwart hectare, door Conn "Lizard Hill" genoemd. Jaarlijks ziet en fotografeert hij daar zo'n 25 verschillende volwassen zandhagedissen, waarvan ongeveer 60% het jaar ervoor ook al aanwezig was. Hij heeft inmiddels een foto archief van meer dan 160 verschillende zandhagedissen die daar ter plekke voorkwamen. Zo ging dat tot 2003 toen er brand uitbrak op Lizard Hill. Anno 2008 is de plek wel enigszins hersteld van de brandschade, maar toch niet meer zo optimaal geworden als in het verleden. Dat is dan ook de reden dat Conn het fotograferen gaat verschuiven naar een andere plek. Hieronder nog één keer een verslag van het fotograferen van zandhagedissen op Lizard Hill.

Het voorjaar kwam laat in 2008

20 april was pas de eerste keer dat ik in de duinen aan het monitoren ben geweest. Ik heb toen 15 hagedissen op het gehele traject gezien en maar ééntje op *Lizard Hill*, dat bleek een nieuwkomer te zijn, een vrouwtje, ze krijgt nummer 168.

Twee weken later, op 2 mei was het beter, een topdag op de *Hill*. Man nr 141 was voor het vijfde opeenvolgende jaar present, dat is al jaren de dominante man, daarbij vrouwtje nr 167 voor het tweede jaar, ook vrouwtje 168 was weer van de partij, plus een nieuwe volwassen grote man die nr 169 krijgt. Vier volwassen hagedissen zijn dus aanwezig, twee mannetjes en twee vrouwtjes en allemaal met lentekriebels. Het was interessant want het nieuwe mannetje 169 doet een poging om de dominante man te worden op *Lizard Hill*.

Hij gaat een gevecht aan met man 141 voor meer dan 3 minuten. Het gevecht blijft onbeslist, het nieuwe mannetje lijkt sterker maar man 141 handhaaft zich. Na afloop van het gevecht, liggen beide mannen vlak bij elkaar op niet meer dan één meter afstand te zonnen en bij te komen van deze heftige vechtpartij.

8 mei. Hoera! weer een oude bekende: Vrouwtje 151 wordt voor de eerste keer in 2008 gezien; waarschijnlijk overwinterde ze buiten *Lizard Hill*.

Ze komt hier nu voor het derde jaar en vormt een vast stelletje met man 141. Ook dit jaar zal ze weer zwanger worden van hem. Het nieuwe mannetje 169 was deze dag niet te zien, kennelijk heeft man 141 de vechtpartij van hem gewonnen.

19 mei : een drukke hagedissendag, met twee voor dit jaar nieuwe mannen erbij: man 165 is een oude bekende van vorig jaar, een 'rustig' mannetje, althans hij blijft uit de buurt van zijn sexe-genoten. Vorig jaar zomer is hij op *Lizard Hill* gekomen. De andere man is nieuw op deze plek, dat wordt nr 170. Ook vrouwtje 166 zie ik voor het eerst dit jaar. Andere hagedissen op *Lizard Hill* op deze dag waren uiteraard man 141 en vrouw 151. Elke keer in de zomer maanden dat ik *Lizard Hill* bezocht van mei tot in juli zag ik man 141 en vrouw 151 samen aanwezig. In totaal heb ik nu vijf oude bekenden gezien, drie vrouwtjes

Man 141 met vrouwtje 151. Het trouwe paartje van *Lizard Hill* (Foto Conn Barrett).

en twee mannen en drie nieuwe hagedissen, twee mannen en een vrouw.

14 juni: Vrouwtje 166 is dik van de eieren. Ook vrouw 151 is nog zwanger maar drie dagen later, op 17 juni zie ik haar weer en dan is ze haar eieren kwijt.

Omdat ze *Lizard Hill* niet verlaten heeft denk ik dat ze haar eieren ter plekke heeft gelegd en niet op een andere plek buiten het zomerverblijf, zoals de hagedissen vrouwtjes meestal doen. Bijvoorbeeld

nummer negen, die zeven jaar op *Lizard Hill* heeft doorgebracht en elk jaar zwanger, was in juni/juli altijd twee weken weg om elders haar eieren in te graven.

20 juni: Hoera, man 169 is ook weer van de partij maar wordt gelijk aangevallen door man 141 en even later zelfs ook door zijn maatje, vrouw 151. Het leek wel team-werk om deze nieuwe grote man te laten weten dat hij niet gewenst is op *Lizard Hill*. En met succes ook nog want man 169 zal deze zomer niet meer terugkomen. Al met al was het voorjaar interessant, plezierig en al met al toch tamelijk rustig.

De Zomer was niet meer zo spannend, alleen man 141 en de vrouwtjes 151 en 166 waren nog aanwezig, drie oude bekenden.

In de Nazomer werd het heel erg stil, alleen man 141 was er nog. Vrouwtje 151 is voor het laatst gezien op 4 juli en vrouw 166 op 23 juli. Toch ook nog een nieuw jong vrouwtje die nummer 171 kreeg toebedeeld en, vanaf 15 augustus liepen er ook juvenieltjes rond. Het laatste bezoek op *Lizard Hill* was 9 september, er waren toen twee juvenielen.

Samenvatting en vergelijking

Hagedissen gefotografeerd bij *Lizard Hill* in 2008: man 141, vrouw 151, man 165, vrouw 166, vrouw 167, vrouw 168, man 169, man 170 en jong vrouwtje 171.

Totaal 9 hagedissen, de eerste vijf zijn terugvangsten die er vorig jaar ook al waren en de andere vier zijn nieuwe hagedissen. Niet gefotografeerde hagedissen: 4 juvenielen.

Hagedissen gefotografeerd bij *Lizard Hill* in 2007: man 141, vrouw 149, vrouw 151, man 157, man 158, vrouw 159, man 160, vrouw 161, vrouw 162, jonge man 163, jonge vrouw 164, man 165, vrouw 166, vrouw 167.

Totaal 14 hagedissen, drie terugvangsten en 11 nieuwe hagedissen. Niet gefotografeerd: 10 juvenielen.

Hagedissen gefotografeerd bij *Lizard Hill* in 1998: vrouw 9, vrouw 20, man 25, vrouw 32, vrouw 38, man 39, vrouw 40, vrouw 47, vrouw 49, man 50, man 51, man 53, vrouw 55, man 61, vrouw 62, man 63, man 64, jonge man 65, jonge man 66, vrouw 67, vrouw 68, man 69, man 70, vrouw 71 en jong vrouwtje 72.

In totaal 25 hagedissen waarvan 13 er het jaar ervoor al waren en 12 nieuwe hagedissen. Niet gefotografeerd: 7 sub-adulten van 1997 en 16 juvenielen.

Aantallen zandhagedissen op het gehele traject

Het leek me wel aardig om 1998, 2007 en 2008 met elkaar te vergelijken.

Toevallig heb ik in deze drie jaren 15 keer mijn traject gelopen.

Ik heb gekozen voor 1998 omdat het 10 jaar geleden was en voorafgaand aan de brand in 2003 op *Lizard Hill*.

2007 heb ik gekozen omdat het een goed jaar was voor hagedissen op mijn traject.

In 1998 ben ik 346 keer een hagedis tegen gekomen op mijn traject de Witte Bergen.

In 2007 was dat 378 keer.

In 2008 was het 292 keer dat ik een hagedis tegengekomen ben in de 15 keren dat ik mijn traject bezocht, dat is 86 minder hagedissen dan het jaar 2007, 54 minder dan in 1998.

Conclusie

In 2008 heb toch veel dieren gezien en mijn traject is altijd bijzonder boeiend en interessant, maar in vergelijking tot 2007 en 1998 was 2008 duidelijk een minder jaar voor zandhagedissen.

Over het geheel genomen was 2007 het beste jaar.

Voor *Lizard Hill* was 1998 veruit het beste jaar van de drie.

Dit heeft alles te maken met de brand van 2003.

Lizard Hill is nooit meer de topplek geworden welke hij was voor de rampzalige brand van maart 2003.

In september alleen nog juvenieltjes (Foto Conn Barrett).